

Προς τους:

- Υπουργό Οικονομικών,
κ. Γεώργιο Παπακωνσταντίνου
- Υπουργό Οικονομίας,
Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας,
κα Λούκα Κατσέλη
- Υφυπουργό Οικονομίας,
Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας,
κ. Σταύρο Αρναουτάκη

Αθήνα, 2 Νοεμβρίου 2009
Αρ. Πρωτ: 4139

Θέμα: «Παρατηρήσεις της ΚΕΕΕ επί του Σ/Ν για ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων νοικοκυριών»

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Σας υποβάλλουμε συνημμένα τις παρατηρήσεις της ΚΕΕΕ επί του Σ/Ν για τη ρύθμιση των οφειλών των υπερχρεωμένων νοικοκυριών της χώρας μας. Παρακαλούμε όπως δοθεί η δέουσα βαρύτητα στην κύρια επισήμανσή μας ότι στην προσπάθεια αυτή θα πρέπει να αποφευχθεί η εδραίωση της πεποίθησης ότι στην κοινωνία μας κερδισμένος είναι τελικά ο «έξυπνος και πονηρός» ασυνεπής σε βάρος του «αφελούς» συνεπή πολίτη, η διατήρηση του αποτυχημένου «μοντέλου» ανάπτυξης που στηρίζεται στην κατανάλωση με δανεικά, αντί της άμεσης αντικατάστασής του με ένα άλλο που θα στηρίζεται στην επένδυση, με υγιείς πόρους, και, τέλος, η ναρκοθέτηση του δυναμισμού του τραπεζικού μας συστήματος και η υποβάθμιση του ρόλου του στην αναπτυξιακή μας διαδικασία.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε επιπλέον πληροφορία ή διευκρίνιση.

Με τιμή,

Γεώργιος Κασιμάτης

**Παρατηρήσεις της ΚΕΕΕ
επί του Σ/Ν για ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων νοικοκυριών**

Κάθε μέτρο που οδηγεί στη διεύρυνση της αγοραστικής δύναμης ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων βρίσκεται προς τη σωστή κατεύθυνση, αφού ευνοεί την αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας, ενώ κάθε ρύθμιση που προστατεύει τα ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα είναι ευπρόσδεκτη, αφού ενισχύει την κοινωνική συνοχή.

Προϋπόθεση, όμως, για την επιτυχή υλοποίηση τέτοιων πολιτικών είναι να μη δημιουργούνται εξ αιτίας τους δυσάρεστες παρενέργειες και επικίνδυνες στρεβλώσεις στη λειτουργία της οικονομίας.

Το Σ/Ν «για τη ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων νοικοκυριών» που δόθηκε στη δημοσιότητα για διαβούλευση, από την Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κα Λούκα Κατσέλη, παρά τις καλές, αναμφισβήτητα, προθέσεις της ίδιας και της κυβέρνησης, εμπεριέχει στοιχεία τα οποία, ενδέχεται, να βλάψουν τη γενικότερη προσπάθεια για εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη.

Οι γενικότερες επιφυλάξεις μας για το περιεχόμενο της ανωτέρω νομοθετικής πρωτοβουλίας εντοπίζονται στα κάτωθι σημεία:

1. Δάνεια (καταναλωτικά και στεγαστικά) λαμβάνει και πιστωτικές κάρτες χρησιμοποιεί το σύνολο σχεδόν του καταναλωτικού κοινού, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου, όμως, τηρεί πλήρως τις υποχρεώσεις του. Ρυθμίζοντας, το κράτος, προνομιακά («πάγωμα» και διαγραφή χρεών) τις ανεξόφλητες υποχρεώσεις μιας μικρής μερίδας δανειοληπτών, αδικεί κατάφωρα όλους εκείνους που, με πολλούς ασφαλώς κόπους και θυσίες, εξυπηρετούν κανονικά τα δάνειά τους και ευνοεί πολλούς από εκείνους που απερίσκεπτα δανείστηκαν και αλόγιστα κατανάλωσαν, στέλνοντας ένα πολύ κακό μήνυμα στην κοινωνία και τους συνεπείς φορολογούμενους.
2. Δικαίωμα της Πολιτείας είναι, ασφαλώς, η θεσμοθέτηση μέτρων υπέρ των ασθενέστερων οικονομικά συμπολιτών μας. Το κόστος, όμως, των επιλογών της αυτών θα πρέπει να επιβαρύνει τον κρατικό Προϋπολογισμό και όχι ιδιωτικές επιχειρήσεις (Τράπεζες) και, μάλιστα, ιδιωτικές επιχειρήσεις στις οποίες οι πολίτες καταθέτουν τις αποταμιεύσεις τους και δίδουν τα κεφάλαιά τους για προστασία και αξιοποίηση.
3. Οι Τράπεζες θα πρέπει, ιδιαίτερα σήμερα που οι επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης δεν έχουν ακόμη ξεπερασθεί, να παρουσιάζουν, με διαφάνεια, υγιείς Ισολογισμούς με κέρδη που, φυσικά, θα φορολογούνται δίκαια, και εγγυήσεις ότι οι αναπτυξιακές προοπτικές τους είναι ευοίωνες.
Κάθε μέτρο που, άμεσα ή έμμεσα, οδηγεί στο αντίθετο αποτέλεσμα είναι εξαιρετικά επικίνδυνο για την εθνική οικονομία, αφού καθιστά δυσχερέστερη και πιο ακριβή την επαναχρηματοδότηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος.
Και, πάντως, θα πρέπει να θεωρείται βέβαιο ότι οι απώλειες των τραπεζών μας από τη νομοθετική αντιμετώπιση της οικονομικής αφερεγγυότητας ορισμένων καταναλωτών, θα αντισταθμιστούν, εν μέρει τουλάχιστον, από τα αυξημένα επιτόκια δανεισμού που θα κληθούν να καταβάλλουν οι φερέγγυοι καταναλωτές.

4. Το κράτος, όμως, οφείλει να δρα κυρίως προληπτικά λαμβάνοντας έγκαιρα μέτρα που θα περιορίζουν το φαινόμενο της υπερχρέωσης:
- θεσμοθετώντας αυστηρότερους όρους χορήγησης πιστωτικών καρτών και δανείων και υποχρέωση καλύτερης ενημέρωσης των καταναλωτών
 - ενθαρρύνοντας ουσιαστικότερα τον ενδοτραπεζικό ανταγωνισμό για μείωση των επιτοκίων χορηγήσεων, τα υψηλά επίπεδα των οποίων διευρύνουν τις δανειακές επιβαρύνσεις των καταναλωτών
 - βελτιώνοντας τα εθνικά συστήματα παιδείας και υγείας, ώστε η ανάγκη δανεισμού των νοικοκυριών για την κάλυψη των σχετικών δαπανών να εκλείψει
 - καταργώντας, αμέσως, όλους τους καταχρηστικούς όρους των δανειακών συμβάσεων
 - ενισχύοντας δραστικότερα τις ιδιωτικές επενδύσεις για τη διεύρυνση της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας
 - παρέχοντας στις Τράπεζες πρόσθετα φορολογικά κίνητρα, για να προχωρούν σε ευνοϊκές για τους καταναλωτές εξωδικαστικές συμβιβαστικές ρυθμίσεις
5. Πέραν, όμως, των γενικότερων αυτών επιφυλάξεων θα πρέπει να επισημανθούν και τα κάτωθι ειδικότερα θέματα:
- Η εμπλοκή των δικαστηρίων, με τις γνωστές καθυστερήσεις και αναβολές, στην επίλυση ενός κοινωνικού προβλήματος της μορφής αυτής δεν αποτελεί εγγύηση ταχύτητας και αποτελεσματικότητας και, μάλλον, δημιουργεί μια καινούργια πελατεία για τους δικηγόρους.
 - Η διαδικασία απόδειξης, εκ μέρους του οφειλέτου, της αδυναμίας πληρωμής (η έλλειψη επαρκών εισοδημάτων και η ανυπαρξία περιουσιακών στοιχείων) αφήνει πολλά περιθώρια δόλιας απόκρυψης, λαμβανομένων μάλιστα υπόψη, της έκτασης της φοροαποφυγής και της υποχρέωσης των δικαστηρίων να μην παραβιάζουν ευαίσθητα προσωπικά στοιχεία (αιτία δανεισμού, ιατρικό απόρρητο κ.α.)

Συμπερασματικά, πιστεύουμε ότι θα πρέπει, με κάθε μέσον να αποφευχθούν:

1^{ov}) Η εδραίωση της πεποίθησης ότι στην κοινωνία μας κερδισμένος είναι τελικά ο «έξυπνος-πονηρός» ασυνεπής σε βάρος του «αφελούς» συνεπή πολίτη.

2^{ov}) Η διατήρηση του αποτυχημένου «μοντέλου» ανάπτυξης που στηρίζεται στην κατανάλωση με δανεικά, αντί της άμεσης αντικατάστασής του με ένα άλλο που θα στηρίζεται στην επένδυση, με υγιείς πόρους, και

3^{ov}) Η ναρκοθέτηση του δυναμισμού του τραπεζικού μας συστήματος και η υποβάθμιση του ρόλου του στην αναπτυξιακή μας διαδικασία.